

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja
za Ljubljano
v upravništvu:
za celo leto 6 gl.,
za pol leta 3 gl.,
za četrletno 1 gl.
50 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.
Po pošti velja
za celo leto 10 gl.,
za pol leta 5 gl.,
za četrletno 2 gl.,
50 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

Štev. 29.

V Ljubljani v četrtek 3. aprila 1884.

Tečaj I.

O kmetijski enkêti.

Vedno močnejše se slišijo glasovi, ki terjajo preustrojitev našega propalega kmetijskega stanja. Prepričan o resnici izreka, da je stanje in usoda kmetijstva usoda narodova, sklenil je deželni zbor v svojem lanskem zasedanju, oziraje se na razmere našega kmetijskega stanja, poizvedovati po vzrokih, vsled katerih kmetijski stan vsaj v nekaterih pokrajinah čem dalje tem huje materialno peša in propada. V ta namen je sklical deželni odbor enkêto, ki bode imela svoje seje 16. in 17. t. m. ter bode sestavljena iz zastopnikov deželnega zbora, c. kr. kmetijske družbe in iz izvedenih zaupnih mož. Ker bode imela ta enkêta velik pomen za naše kmetijstvo, ne morem kaj, da si usojam, v tej zadevi izraziti svoje mnenje in podati gospodom vdeležiteljem enkête vsaj nekoliko skromnega gradiva za njihove razprave.

Soditi uže naprej o bodoči koristi enkête, bilo bi nepremišljeno, kajti program je zelo obširen in razpravlja skoraj vse neprilike, katere težijo naš kmetijski stan; zato skoraj dvojim, da bi bilo mogoče, vse točke natanko pretresavati. Imenitneje kot razmotranje vprašanj, o katerih ima uže tako vsak svoje mnenje in katerih nasledek so večinoma problematične resolucije, zdi se mi slučaj, da se bode povodom enkête zbralo skupaj veliko število za povzdigo kmetijskega stanja vnetih mož, ki imajo srce in voljo, tudi dejansko delovati za to idejo.

Nepriilike, ki ovirajo prospeh našega kmetijskega stanja, so dvojne vrste. Ene se dajo odstraniti potom zakonodajstva, druge zamore premagati jedino le kmetovalec. O prvih se je zadnje čase po različnih časnikih mnogo pisarilo, njih razmotranje je reč jurista in narodnega ekonomista, a o onih druge vrste me je volja nekoliko spregovoriti.

Iskati vzrokov bēdi kmetijskega stanja prav za prav ni treba, kajti znani so nam: zastarela gospodarstvena načela in premalo varčno ravnanje s premoženjem. Težje je pa najti sredstva, kako bi se ovire kmetijskega blagostanja odstranile. Po mojem mnenju je

glavna naloga enkête, da taka sredstva išče, določi in nasvetuje.

Gospodarstvo na naših kmetijskih posestvih je brez vsake sisteme, brez vsacega preračunavanja, torej gospodar svojega pogubonosnega ravnanja še spoznati ne more. Na koliko krajih naše domovine nahajamo intenzivno pridelovanje žita, in vendar se smé trditi, da nikjer na Kranjskem ne moremo priporočati takega gospodarjenja. Tacih in enacih slučajev dalo bi se še mnogo navesti, a zadostuje naj ta kot vzgled moji trditvi. Naša domovina hrani še neizmerne zaklade, samo najti jih še ne zna naše ljudstvo; dá naj se mu navod in gotovo bode do onega blagostanja dospelo, ki je uzor vsacemu pravemu domoljubu.

Ni še dovolj, da dobode kmetovalec navod za umno živinorejo, vinorejo itd., temuč mora tudi natanko poznati načela, po katerih naj rabi kapital in delo v razmeri na dane mu okolščine. Kmetijstvo še le potem svojo veliko moč kaže v utrditvi pravnega in materialnega blagostanja, kadar je svojemu namenu umestno vrejeno. Tudi obrtnijski namen kmetijstva, t. j. od zemljišča največje dohodke dobiti, dá se le takrat doseči, kadar je gospodarsko podjetje združeno s primerno uredjenim gospodarstvom, s kapitalom in delom. Vsak delokrog človeškega delovanja mora imeti svojo sistemo in svoja načela, drugače se moči razpršujejo, zapravljajo ali vsaj kratijo, in to velja posebno pri kmetijskih podjetjih.

Dobiti pravo načelo in pravo sistemo gospodarstva za našega kmetijskega posestnika, bil bi velikanski korak k napredku. Ne trdim, da se lahko najde šablona, po kateri bi se moralo gospodariti po celem Kranjskem, ampak navod naj se dá kmetu, katere stroke kmetijstva in v kateri meri naj se je poprime v tem ali onem kraju. Sicer se sme kot dogano smatrati, da je prihodnost našega kmetijstva v živinoreji, gozdarstvu in vinoreji, pa tudi te stroke kmetijstva potrebujejo načel, katerih priprost kmet sam nikdar ne zamore spoznati, načel, po katerih se zamorejo te stroke do one stopinje pri-

katerem dela neprestano on sam in cela vrsta njegovih družnikov. Njegova marljivost in vztrajnost sta toliki, da si mož, kadar mu po glavi roji kaka nova misel, po tedne dni še potrebnega spanja ne privoščiči, ter se za te kratke ure, ko mora bogu morfeju odrajtovati svoj davek, ne slači.

Porojen je Edison dne 10. februarja l. 1847. v Milanu, v severo-amerikanski državi Ohio. Njegov oče je holandskega pokolenja, brez omike in vsakterega premoženja, mati pa je bila pred poroko učiteljica in je škotskega rodu. Pouk v elementarnih rečeh, v pisanju, branju in računstvu je Edison užival od svoje matere; a uže kot 11letni deček si je moral svoj kruhek služiti s tem, da je po železnih vlakih prodajal časnike. V dveh letih svojega poslovanja si je pri *Grand Trunk*-železnici pridobil pravico, da je smel po tej železnici le on sam časnike prodajati. Kupčija s časniki pa ni bila slaba, kajti od prihranjenih novcev si je kupil ročno tiskarno, s katero je tiskal na železniškem vlakcu samem svoj časnik *Grand Trunk Herald*, katerega je ob jed-

vesti, da so yir velicega bogastva, kot n. pr. živinoreja v Švici in vinoreja v Francoski.

Smelo lahko trdimo: Enkêta bode si največjo zaslugo s tem pridobila, ako bode dala povod, da se razmere gospodarjenja na Kranjskem natanko preiščejo ter na podlagi teh preiskovanj in na podlagi naših naravnih in trgovskih razmer določijo načela in sisteme, po katerih je vspešno kmetovati. P.

Načrt zakona o oskrbovanji verouka.

Zopet je vlada izročila zbornici predlogo, ki se peča s šolstvom — načrt postave o oskrbovanji verouka na javnih ljudskih in srednjih šolah ter učiteljskih pripravnicah. S tem načrtom se je storil nov korak, da se preustroji šolsko zakonodajstvo z leta 1868 in 1869 ter odpravi ena izmed mnogih njegovih pomanjkljivosti, katerih niti najbolj uneti občudovalec novodobne šole tajiti ne more.

Glede verouka na naših šolah bilo je merodajno načelo, izraženo v § 2. zakona z 25. maja 1868, da je prepuščeno dotični cerkvi ali verski družbi, verski pouk in bogoslužje za različne vernike v ljudskih in srednjih šolah oskrbovati, voditi in neposrednje nadzorovati. S tem se vjema § 5 postave s 14. maja 1869, bolj natančno pa določuje izvršitev te določbe državni zakon z 20. jun. 1872, zlasti v § 3., kateri se ozira na nagrado ali plačo dotičnih katehetov.

Praktični slučaj, katerega smo doživeli lansko leto v Ljubljani, dokazal je jasno, kako malo da ustrežejo dotične določbe pedagogičnim potrebam. Oziraje se na veliko važnost, katero ima verouk za odgojo mladine ter na neznosno breme, ki ga prenapolnjeni razredi nalagajo vestnemu učitelju, je mestni odbor ljubljanski jednoglasno sklenil, da se katehet na ljubljanskih javnih ljudskih šolah uvrsti med redne učitelje ter njegova nagrada spremeni v stalno plačo. Deželni šolski svet je sicer dobro sprevidel, da je sklep mestnega odbora po vsem

nem uredoval, stavil, tiskal in razprodajal. V prostih urah, posebno v nočeh, razširjeval je kot samouk, kolikor je mogel in znal, svoje znanje učē se posebno kemije in fizike. Svest si, da je pouk v teh strokah brez pokusov pravi nonsens, sestavil si je v svojem uredništvu, v železniškem vagonu, še kemijski laboratorij. Kot kemik vendar ni imel mnogo sreče, pri nekem poskusu unel se mu je fosfor, nastali požar pa mu je uničil vse njegov laboratorij. Odslej se je lotil posebno telegrafije ter je v tej stroki v kratkem toliko napredoval, da je mogel posel ambulatoričnega časnikarja zameniti s službo telegrafijskega uradnika. Kot telegrafijski uradnik je potem nekoliko let romal po različnih krajih, na pr. v Port Huronu, Adrianu, Indianopolisu, Memphisu, Louisvillu in Novem Jorku.

L. 1867. je slovel v Bostonu kakor zelo izvežban telegrafijski uradnik, ki je znal pri telegrafijskih aparatih uvesti marsikatero koristno popravo.

Njegova prva večja in tudi važna izumba je *duplex aparat*, t. j. aparat, s katerim

Listek.

Toma Alva Edison.

Čuden mož ta Edison, on ni zgovoren poslanec, kakeršnih imamo v Avstriji na izbēro, ni vpliven državnik, ni hraber vojskovodja, ni svetoznan tovarnar, — in vendar se o njem po ameriškanskih in evropskih časnikih toliko piše, kakor o malokaterem drugem človeku, izimši kako glasovito gledališko igralko à la Sarah Bernhard, ali kakega groznega morilca à la Hugon Schenk. Da brez vseh okolišev in ovinkov povemo, Toma Alva Edison je mož, ki obrača pozornost občinstva naše s svojimi mnogoštevilnimi izumami v elektrotehniški stroki. V tej stroki ne kaže samo marljivosti, vztrajnosti in spretnosti, ampak ima tudi materialne sreče, kakor malokateri drug mož, kajti v kratkih letih postal je iz pravega siromaka bogatin, ki si je mogel na svoje troške urediti velikanski laboratorij, v

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

utemeljen in razmeram glavnega mesta primeren — ali ker §. 3 prej omenjene postave odločno zahteva, da se poseben učitelj verozakona sme nastaviti le na meščanskih šolah, moral je odbiti sicer zelo simpatični sklep mestnega zastopa. Ljubljanski mestni odbor obrnil se je tedaj do ministerstva s prošnjo, naj ono ustavnim potom odpravi one zapreke, katere gori navedeni zakoni stavljajo ugodni rešitvi tega važnega vprašanja.

Občinski zastop nima še odgovora na svojo prošnjo, ali naučno ministerstvo je med tem izročilo državnemu zboru načrt postave, katera bo sigurno odstranila vse te nedostatnosti. Najbolj važen se nam vidi §. 2 načrta, kateri določa, da se morajo po vseh ljudskih šolah, ki imajo vsaj 4 razrede, dalje po vseh meščanskih in srednjih šolah ter učiteljskih pripravnicah postaviti posebni učitelji verstva s plačo ali nagrado, ali pa se morajo tistim, ki ta pouk poskrbujejo po lastni službi, dovoljevati primerne nagrade.

Al. 2. tega paragrafa določuje dalje, da se ima nagraditi učitelj verozakona tudi na onih ljudskih šolah, ki imajo menj nego 4 razrede, ako je treba nenavadnega napora ali če oskrbovanje zahteva mnogo učnih ur.

Gledé troškov veleva §. 6, da pripadajo troškom dotičnih šol, ako niso navlašč v ta namen ustanovljene posebne zaloge ali ustanove, oziroma če ne veljajo posebne dolžnosti od strani pojedinih oseb. Imenovati veroučiteljem, gre onim oblastvom, ki oddajajo posvetna službena mesta dotičnih šol (na Kranjskem tedaj deželnemu šolskemu svetu), vendar mora višje versko oblastvo prošnjike proglašati usposobljenim za veropoučevanje (§. 7). Na podlagi teh določeb ima deželni zbor urediti plače veroučiteljem na ljudskih in meščanskih šolah, kakor se je to zgodilo po deželnih zakonih gledé službenih dohodkov posvetnih učiteljev (§. 8).

To so najvažnejše določbe vladnega načrta, in sedaj nastane vprašanje, kake da bodo praktične posledice novega zakona za naše sedanje razmere, zlasti na Kranjskem.

Najbolj bodejo nove določbe sigurno vplivale na ljubljansko mesto. Tú bo občinski zastop lahko spolnil svojo željo ter sistemizoval stalno mesto kateheta na javnih ljudskih šolah z učiteljsko plačo I. vrste. Ker ima sedanji veroučitelj itak uže premnogo šolskega posla in ker bode občina kmalu primorana, ustanoviti tretjo ljudsko šolo, bode primerno, o pravem času misliti na to, da se nastavi drugi katehet. Po deželi pa so vsi veroučitelji na četverorazrednicah tudi sedaj uže nagrajeni, izimši jedino Vipavo, kjer pa v novejšem času tudi prosijo nagrade iz normalnega zaklada. Tukaj tedaj ne bode trebalo novih deželnih zakonov, zadostovalo bode, ako se sedanja praksa raztegne na vse slučaje brez razločka.

Uverjeni smo, da iz vladnega načrta kmalu nastane državna postava, in nikakor ne dvojimo, da bode po vsem vstregla verskemu čutu našega naroda.

se po jedini in isti žici moreta brzozjaviti istočasno dve brzozjavki. Velike koristi mu ta izumba ni prinesla, ker nánjo ni dobil patenta, in sicer zaradi tega ne, ker za to ni imel dovolj novecev. Prvi patent si je pridobil za svoj *Gold-and Stock Indicator*, s katerim so se ob času borze vsako četrt ure telegrafično tiskali borzni kurzi na brezkončnem papirju. Ta izumba prinesla mu je tudi stalno službo pri *Gold Indicator Company*. V istem času si je ustanovil v Novem Jorku posebno tovarno za izdelovanje telegrafijskih aparatov, v prvi vrsti takih, katere je sam izumil. V tej tovarni je dajal dela in zaslužka blizu 300 delavcem.

L. 1877. je opustil to svojo tovarno ter se preselil v Menlo Park, v selo 38 km. od Novega Jorka oddaljeno, kjer si je uredil dosti večji laboratorij, v katerem neprestano deluje še dandanašnji.

Denarno stanje Edisonovo se je začelo zboljševati od ónega časa, ko je bil z *Western Union Telegraph Company* sklenil pogodbo, vsled katere mu je to društvo odku-

pirlo njegove telegrafijske izumbe ter si pridobilo pravico jih samo dalje razpečevati. To društvo je Edisonove izumbe začelo trobiti po vsej Ameriki in deloma tudi po evropskih časnikih kakor kaj posebnega, dosedaj še nečudenega, čeravno marsikatera stvar ni bila — kakor se je pokazalo pozneje — skoraj piškavega oreha vredna. Omenjeno društvo in Edison počutila sta se pri tej reklami vrlo dobro, kajti dobivala sta, kar je bila glavna stvar, obilo — novecev.

Med učenim svetom se je začelo Edisonovo ime ceniti l. 1877., ko je med svet poslal svoj — fonograf. Marsikateri čitatelj se gotovo še spomina, s kako naudušenostjo je Edisonov fonograf sprejelo evropsko časnikarstvo — češ, da s tem fonografom si more vsakdo glas in govor svojih ljubih shranjevati in reproducirati, kadar in kolikorkrat mu bode drago, i. t. d. — Aparat je sedaj uže deloma pozabljen ter počiva v fizikalnih kabinetih. Videti in slišati ga moreš še tudi pri kakem potovalnem mehaniku. Morebiti da dobi fonograf v prihodnjih časih večjo važnost. — Kdo

bil njegov telegrafijski izumbe ter si pridobilo pravico jih samo dalje razpečevati. To društvo je Edisonove izumbe začelo trobiti po vsej Ameriki in deloma tudi po evropskih časnikih kakor kaj posebnega, dosedaj še nečudenega, čeravno marsikatera stvar ni bila — kakor se je pokazalo pozneje — skoraj piškavega oreha vredna. Omenjeno društvo in Edison počutila sta se pri tej reklami vrlo dobro, kajti dobivala sta, kar je bila glavna stvar, obilo — novecev.

Med učenim svetom se je začelo Edisonovo ime ceniti l. 1877., ko je med svet poslal svoj — fonograf. Marsikateri čitatelj se gotovo še spomina, s kako naudušenostjo je Edisonov fonograf sprejelo evropsko časnikarstvo — češ, da s tem fonografom si more vsakdo glas in govor svojih ljubih shranjevati in reproducirati, kadar in kolikorkrat mu bode drago, i. t. d. — Aparat je sedaj uže deloma pozabljen ter počiva v fizikalnih kabinetih. Videti in slišati ga moreš še tudi pri kakem potovalnem mehaniku. Morebiti da dobi fonograf v prihodnjih časih večjo važnost. — Kdo

bil njegov telegrafijski izumbe ter si pridobilo pravico jih samo dalje razpečevati. To društvo je Edisonove izumbe začelo trobiti po vsej Ameriki in deloma tudi po evropskih časnikih kakor kaj posebnega, dosedaj še nečudenega, čeravno marsikatera stvar ni bila — kakor se je pokazalo pozneje — skoraj piškavega oreha vredna. Omenjeno društvo in Edison počutila sta se pri tej reklami vrlo dobro, kajti dobivala sta, kar je bila glavna stvar, obilo — novecev.

Berolinski časniki so polni podrobnih poročil o odličnih čestilcih, ki so voščili Bismarcku na godovni dan. V istini so merodajni in najvišji krogi kancelarja letos izvanredno počastili.

Gledé vesti, da hoče Bismarck odložiti dostojanstvo pruskega ministra, poroča „National-Zeitung“, da se cesar do sedaj še ni odločil, čeravno je knez uže večkrat ponovil svojo prošnjo. Kar se je pa pisalo o spremembah v zaveznem svetu, so baje gole izmišljenosti.

Francoska zbornica je sprejela predlog, da naj se Pariz razdeli v štiri volilne okraje, ki bodo volili z listovnim skrutinijem municipalne odbornike. Vseh skupaj jih bode 83. Časnik „Paris“ javlja, da bode francoska vojska vsaj do 8. aprila zasedla Hung-Hoa; potem pa se vrne v domovino. Zbornica je nadalje tudi debatovala o tuneški finančni konvenciji, ki garantuje novo posojilo tuneško. Zbornica je sklenila s 337 glasovi proti 168, da naj se vzamejo posamični člani pogodbe v pretres. Debata se danes nadaljuje.

Papežev poslanec je imel 2. aprila dolg razgovor s predsednikom Grevyjem o imenovanju dveh francoskih kardinalov. Poslanec se je izjavil, da je sv. Očeta jako žalilo postopanje zbornice, ki ni dovolila potrebnega zneska za kardinale. Tak čin zadržuje imenovanje cerkvenih dostojanstvenikov. Grevy je odgovoril, da zamore pač obžalovati oni sklep zbornice, a posredovati ne more; to mu brani njegovo stališče kot predsednik vlade.

Kitajce so francoske zmage jako potrle. Bili so premagani, čeravno so imeli boljše orožje nego minula leta, in več vojakov kakor sovražnik. Zato so postali bolj pohlevni in ne želé več boja. Trenotek je torej za sporazumljenje jako vgoden. Francoska se ve da mora terjati, da ostavi kineška vlada Hung-Hoa — drugače si ga bode general Millot s silo pribojeval. — Kineška državna blagajnica se je zelo izpraznila in ne more plačati obljubljenih denarjev morskim roparjem, „črnim zastavam“, ki bodo pač kmalu morale izginiti iz bojišča. Ako bode treba še dalje vojevati se, si bode francoska vlada zbrala Makao ali Amoy za središče operacij. Makao je sicer portugalska last, a ni dvojiti, da bode dotična vlada dovolila napraviti tam stacijo za premog francoskih parnikov, ki bi podpirali vojno na kōpnem.

Depretis hoče baje laški zbornici priporočiti novo napravo, nek ministerski „predsedniški svet“, ki bi bil zbornici odgovoren. A že sedaj se oglašajo vplivni glasovi zoper to novotarijo. — „Germania“ prinaša svojim čitateljem lepo raco na bralno mizo, da je Depretis pritoževal se proti nemškemu poslancu Keudellu, kako Avstrija preostro postopa v Trstu (!) in kako je sedaj pri papeževem poslanstvu na Dunaji središče vseh sovražnih agitacij zoper Laško; vsled tega je

ve? Tudi drobnogled je slul dolgo časa le kot salonska igrača, s katero so bogataši kratkočasili sebe in svoje goste. In kaj je drobnogled dandanašnji! Ali je še sedaj potrebno komu dokazovati njegovo važnost? — Gotovo ne.

Fonografu podobno niso zelo razširjene tudi nekatere druge izumbe, n. pr. mikrofoni, mikrotasimeter, aerofoni, megafoni in fonometri; isto tako njegov *quadruplex aparat* je v Evropi bolj ali menj nepoznan. Tudi pri porodu telefona je Edison marljivo sodeloval, vendar so ga drugi z boljšimi aparati presilili, tako da se njegov telefon nikjer dejanstveno ne rabi.

Med tehničkim svetom in sploh med izobraženimi ljudmi začelo je Edisonovo ime sloveti od tega časa, ko se je začel pečati z izdelovanjem strojev in priprav za električno razsvetljavo, ko je začel dejanstveno dokazovati, na kak način se da električna razsvetljava vspešno in splošno vpeljavati.

(Konec prihodnjic.)

laška vlada neprijetno iznenadena itd. — Raca je vendar malo prebudo zasmojena in osoljena.

Iz Londona prihajajo vesti, da napravljajo Gladstonu apatija egiptčanskega prebivalstva in in nezmožnost njegova za vladanje mnogo bolesti in skrbi. Sploh so pa egiptovske zadeve tako zamotane kakor poprej. Famozi Osman Digma ima baje uže zopet 1000 mož zbranih in namerava v novi napasti Angležem prijazne rodove. Po noči se upa prav blizu Suakima in posrečilo se mu je uže, da je vgrabil tam angleške zaloge živalske krme.

General Grahamove vojske afrikanska vročina jako muči. Najmanj 300 mož mu je pokončala solnčna opala (Sonnenstich). Zato je vrjetno, da bodo Angleži, kolikor mogoče, brzo nevarni Suakim ostavili in odvedli vojske v Aleksandrijo — tembolj, ker so angleški generali prevideli, da ni moč osvojiti ceste v Berber in po tej poti pomagati Gordonu. O poslednjem se sploh ne čuje nič prijetnega — Bog zna, kaka usoda še čaka „angelja miru“, ako vstaši dobijo Kartum v last. Mahdi je menda uže večkrat prisegel, da ga obglavi, ako ga dobi v pest. Za sedaj mu je priporočil, da se pomohamedani . . .

Iz Kartuma beže uradniki in premožnejši prebivalci. A zadnje begunce je Gordon zopet vjel in jih tiral z vojaki nazaj v mesto.

Dopisi.

Iz Št. Ruperta na Dolenjskem, 1. aprila. (Izv. dop.) Dne 16. marcija t. l. je imela tukajšnja podružnica „Čebelorejskega in sadjerejskega društva za Kranjsko“ svoj prvi občni zbor v naši ljudski šoli po poldanski božji službi. Zvoljeni so bili sledeči odborniki: Načelnikom nadučitelj Anton Pavčič, svetovalec Josip Brerar, posestnik v Kamnji, Fran Šteklasa, posestnik v Prelesji, in Ivan Urbančič, posestnik v Brinji. Dozdaj šteje tukajšnja podružnica 22 udov, in upamo, da jih bode še mnogo pridobila.

Torej na noge, prijatelji sadjereje in čebeloreje, osnujte si jednake podružnice! Vsaka župnija si lahko tako prekorigno z drugo napravi, ker zadostuje uže 10 udov. Jeden forint na leto, to pač ni preveč! — Polovica ostane podružnici in se porabi za društvene namene; n. pr. za cepiče, drevesica, čebelorejsko orodje, semena i. t. d., — druga polovica se odpošlje društveni centrali v Jovenicah na Gorenjskem. Društveni list, ki izhaja vsak mesec jedenkrat, in katerega društveniki brezplačno dobivajo, je tudi vse hvale vreden, ker donša veliko poučnega berila o sadjereji in čebeloreji. Ako se krepko poprimumo tega prekorignega društva po vsej naši mili domovini, se bode v kratkih letih kmalu naše materijalno stanje zboljšalo in dosegli bomo naše sosede. Naša ljuba Kranjska bode nov denarni vir pridobila in rodila leto za letom pridnemu gospodarju obilo dobička.

Iz Dolenjskega, 2. aprila. [Izv. dop.] *Exempla trahunt* — vzgledi vlekó! Besede malo izdajo, ako vzgledov ni; obljube malo veljajo, ako se dejansko ne izpeljejo. — Tako nekako so tožili uradniki po vsem Slovenskem, po vseh krajih, kjer koli smo narodnjaki do njih želje izraževali, da bi uradovali v slovenskem jeziku. Kazali so uradniki na višje inštanice in s tem svoje več ali manj izključljivo nemško uradovanje zagovarjali, češ, da oni ne morejo pričeti s slovenščino, ako visoka c. kr. deželna vlada sama tega ne stori. Ugovarjalo se je sicer, da sedanja vlada sama želi, da uradi s slovenskim ljudstvom slovenski (ustmeno in pismeno) občujejo, vendar se se je zopet reklo, da dejansko tega v vseh slučajih ne stori.

Posebno pa se je kazalo na uradni list na Kranjskem; v deželi, v kateri prebivajo večinoma Slovenci, ki je izhajal do sedaj edino le v nemškem jeziku, češ, ta uradni list nam bodi vodilo, da se držimo nemščine. Zato so pa domoljubi in pisatelji slovenski po javnih shodih in zborih, po časopisih slovenskih toliko in tolikokrat poudarjali željo, da bi sl. c. kr. deželna vlada izdajala svoj uradni

list v prvem deželnem ali vsaj v obeh deželnih jezikih.

Pisatelj teh vrstic je morebiti po desetkrat v letu to željo v raznih slovenskih listih izraževal. V enakem smislu govorili so pa tudi nekateri c. kr. uradniki, kateri niso zatajili ljubezni do materinščine, ali ki niso prezirali važnosti slovenskega jezika na Kranjskem, in rekli, da bode prvi vspešni korak k slovenskemu uradovanju ta, da začne vlada sama izdajati svoj časnik tudi v slovenskem jeziku. Poznam višjega c. kr. političnega uradnika na kmetih, kateri je Nemeč po rodu in si je torej le z velikim trudom slovenščine privadil; ta je uže davno odličnim domoljubom slovenskim prigovarjal, naj delujejo na mero-dajnem mestu, da dobimo tudi slovensko „Ljubljankó“. No, zdaj jo imamo, hvala Bogu! To je napredek! Čim več se slovenskega piše, tem bolje; čim več pride slovenskih časnikov in knjig med naš narod, med meščanstvo, med kmete, tem bolje! Slovenskih knjig in časopisov naj bi se nihče ne branil, kdor koli med našim narodom živi, kdor koli z našim narodom v dotiko pride, kdor koli se živi (seveda po posredovalnem potu državnih naprav) ob žulih slovenskega kmeta!

Do sedaj je bilo slovensko slovstvo tudi skozi in skozi v poučljivem duhu, do sedaj je vse slovensko slovstvo navdajala ljubezen in naudušenje za same lepe čednosti, kakor je domoljubje, lojalnost do cesarske hiše in cesarskih gospok, udanost do cerkve in njenih naprav, kot najboljših pospeševalnic moralnega življenja narodov. Da bode tudi v bodoče tako, nad tem bodo čuvali raznovrstni inteligentni in mirni domoljubi, katerih šteje še prav obilo naš narod, in katerim v pripomoč je stopila tudi sedanja vlada, zlasti na Kranjskem, ki daje vsem c. kr. uradnikom po Slovenskem tako lep vzgled! S slovenskim „Ljubljanskim Listom“ je javno pripoznala, da je treba uradniku pri nas ne samo slovenščino spoštovati, ampak tudi rabiti in se je posluževati pri občevanju s slovenskimi strankami.

To so nekateri uradniki, ki so našega jezika zmožni, tudi že do sedaj storili, zlasti taki, ki so imeli naše domoljubno prepričanje. Drugi so pač to svojo dolžnost še zanemarjali, nekateri radi tega, ker niso bili slovenščine zmožni, drugi radi tega, ker si ukazov v zadevi slovenskega uradovanja niso vsikdar tolmačili v korist slovenščini. Z novim listom se bodo uradniki učili vedno bolj in bolj našega jezika, pošiljali bodo sedaj v uradni list slovenske razglase, kateri bodo s pomočjo urednika večkrat v boljši in popolnejši obliki na svetlo prišli. Za občinstvo važni slovenski razglasi razširjevali se bodo zdaj ložje in hitreje v druge časopise in med razni svet, kar bode vse ljudstvu v korist.

In tako se nadejamo, da je s slovenskim uradnim listom storjen velik napredek, da bode ravno ta list zlo pripomogel, da bode c. kr. uradništvo, ta velevažni stan v državi, slovenski jezik in Slovence ne samo spoštovalo, am-tudi slovenščino rabilo pri ustmenem in pismenem občevanju z omikani in neomikani ljudmi naše narodnosti, s prvimi radi tega, da jim kažejo potrebno spoštovanje, z drugimi pa radi tega, da jih izobražujejo, kajti vse naše potezanje za slovenščino je največ hrepenenje po večji omiki, ki jo svojemu rodu privoščimo.

Razne vesti.

— (Važna razsodba o ženitovanjskih zadevah.) Ministerstvo napravilo je te dni zanimivo principijalno odločbo. N. je postal brezve-rec (confessionslos) in hotel je v zakon vzeti katoličankó; zaradi prihodnjih otrok pa se je določilo, da se bodo izgojili v katoliški veri. Dotični škofjski ordinarijat pa je trdil, da N. ne more skleniti postavnega zakona, ker ni kristijan. Ministerstvo je tudi v tem smislu odločilo in izreklo, da N. ne more postavnega zakona s kristijansko ne-vesto skleniti, dokler ne pristopi k kristijanski veri. Tako se mora tolmačiti občnega državnjanskega zakonika §. 64., ki pravi, da so postavno

neveljavni zakoni med kristijani in osebami, ki ne spoznajo katoliške vere.

— (Nesreča z dinamitom.) Strašna nesreča se je dogodila dne 29. m. m. popoldne v Barmenu. Stavbeni podjetnik Wehner je imel ravno opravke z delavci, ki so streljali kamne; vtaknil je več dinamitovih patron v zadnji žep svoje sukuje, potem pa je šel v gostilno na kozarec vina. Pa komaj se je vsedel, zabobni strašen pok — in Wehner je padel na tla strahovito razmesarjen, skorej pretrgan na dva dela in se vé da mrtev. Vsa oprava v sobi je bila razbita in razdejana. K sreči ni bilo drugih ljudij v gostilnici, kot mala 12letna deklica, ki je sedela za prodajalno mizo. Nji se ni nič žalega zgodilo; samo par prask je dobila na roki. Patrone so se bile razpočile v žepu brezskrbnega podjetnika.

— (Vešala za nas in naše otroke!) Tako prosijo *mutatis mutandis* sedaj prebivalci mesta Madeleine-les-Lille na Francoskem. V tem mestu se je namreč porodil zločinec, katerega bodo te dni ob glavo dejali v kraji Donai zaradi umora lastnih starišev. Meščani madeleinski pa so napravili velikansko prošnjo na predsednika Grévyya, da naj ukaže usmrtiti morilca v rojstnem mestu in ne na tujem. Vrli meščani podpirajo peticijo z raznimi razlogi; pravijo, da bi prišlo vsled justifikacije na tisoče radovednih gledalcev v Madeleine in pustili bi veliko — denarja obožanim gostilničarjem! Prava sreča bi bila toraj za revno gnezdo, ko bi zločinca zadavili v njem; take dohodke bi imelo, kakeršnih ne pomnijo najstarejši ljudje. Zato pa nujno prosijo predsednika, naj jim pomaga do svoje pravice in naj ukaže, da se usmrti morilec v rojstnem mestu, naj pomaga z guiljotino meščanom in njihovim otrokom . . . Potem pa še vrjemimo staremu izreku: *Nemo propheta in patria!*

— (Nevarno izkopavanje mrliča.) Čudna zgodba je te dni nepopisno vznemirila tih vas Lochmaddy na Hebridskih otocih. Pred štirimi tedni je umrla stara ženica in kmalu se je čul sum, da je bila zastrupljena. Sodnija je zaukazala, da naj se starka izkoplje in zdravniško preišče, koliko je resnice na tej govorici. A vaški prebivalci so se odločno upirali komisiji, češ, da je tako početje „skrunjenje“ mrtveca. Brez vspeha so morali oditi poslani gospodje. Z oroženo silo se prišla komisija v drugič na pokopališče in sedaj razkačeno ljudstvo ni moglo več braniti izkopavanja. Ko so vzdignili krsto na rob groba, odskoči prikrov s silnim pokom ter prileti z vso močjo sodnijskemu zdravniku Mc. Kencieju na glavo. Re-vež se je zgrudil smrtno zadet in v malo trenutkih je izdihnil svojo dušo tam na pokopališču pri odprtem grobu. Lahko si je misliti, kak strah in kaka razdraženost se je poprijela razburjenega ljudstva in kako komentirajo vražni jeziki čuden dogodek! Istina je, da se je v krsti bilo nabralo mnogo plinov, izvirajočih od gnjilega trupla.

Domače stvari.

— (Odlikovanje.) Nj. Veličanstvo je c. kr. notarju dr. Fran Radeju v Mariboru blagovolilo podeliti viteški križ Fran-Josipovega reda.

— (Volitve.) Dne 21. marcija se je vršila volitev občinskega zastopa v Št. Vidu. Županom je bil izvoljen Jože Matjan, posestnik v Št. Vidu; občinskim svetnikom Fran Koman iz Vižmarij, Fran Ježek iz Poljan in Jak. Brolih iz Guncelj. Gospod Jože Matjan je tedaj z nova izbran županom. Zaupanje, katero so mu njegovi občani s tem skazali, je vidno znamenje, da se priznavajo njegove zasluge za povzdigo domače občine. Naj mu služi v spodbujanje, da bode tudi za naprej se trudil na korist Šentvidčanom.

— (Odbor za Jurčičev spomenik) je ravnokar na svetlo dal Jurčičevih zbranih spisov II. zvezek, kateri obsega štiri povesti: „Jurij Kozjaka, Spomini na deda, Jesensko noč med slovenskimi polharji, in Spomini starega Slovence, francoskega vojščaka.“ Vnانيا uprava je vseskozi dostojna, nepozabljenu pesniku primerna. Zlasti Jurčičeva dobro zadeta podoba, katera diči sprednjo platnico, bode ugajala našemu občinstvu. Le ena stvar nas je neprijetno dirnula; na prvi strani objavi odbor vabilo na naročbo in tu čitamo od besede do besede sledeči stavek: „A ker v ta namen (za izdavanje spisov namreč) zloženi novci . .

nikakor ne zadostujejo . . . za tega delj pozivljemo ves narod slovenski, da bi z obilnimi naročili podpiral domoljubno podjetje naše ter nam tako pomagal, dičnemu pesniku in pisatelju Josipu Jurčiču postaviti dostojen literaren spomenik. V istini, sram nas je bilo! Toliko se naglašala narodna radikalnost, tolikrat se klanjamo Slovenci novodobnemu maliku narodne domišljavosti, — kakor hitro pa treba dejansko dokazati nekoliko pijetete do naših veleumov, vidimo povsod neodpustljivo malomarnost in mlačnost. Na noge tedaj, rojaci! Podpirajmo odbor in kažimo z obilo naročbo, da znamo ocenjati ranjkega Jurčiča kulturni pomen!

— (O Valentinu Staniči), znanem slovenskem pesniku, govoril je pred kratkem v skupščini kranjske sekcije planinskega društva jako mikavno gosp. K. Dežman Načrtal je v kratkih potezah njegovo življenje ter prešel potem na pravi namen svojemu govoru, opisovati Staniča kot turista — se vé da ne v današnjem pomenu te besede; kajti Stanič, tedaj teolog in „famulus“ profesorja Schieggia v Solnogradu, prelazil je — brez vodnika — skoro vse vršace noriških Alp, preteknil vse globeli, vedno kakor krošnjar prenašaje na hrbtu popotni barometer in merilno mizico. Po naročilu svojega predstojnika določil je višino večini gorá po Solnograškem, med potom z večšim očesom tudi botanične in geologične razmere opazujoč. Kmalu je zaslovel kot drzen, spreten in temeljito izobražen gorolazec po naravoznanskih krogih, ki so se takrat za alpinistiko zanimati jeli. Zato ga je bavarski učenjak Moll naprosil, naj mu poišče v geologičnem oziru Berchtesgadenske Alpe. Dotično jako zanimivo poročilo Staničevo nahaja se v dvorni biblioteki monakovski ter je ponatisneno v nekem letniku planinskega društva. Za kratak čas šel se je časi Stanič v trdi zimi po noči na vrh čez 1800 m. visocega Untersbergu sprehajati. Leta 1779. zagazil je kar sam Grossglockner, meneč, da pred njim še nihče ni na njegov vrh dospel. Jako je bil torej nevoljen, ko je na prvem vrhu našel priprave za spomenik, ki ga je tam dal prirediti krški škof knez Salm. — Najzanimivejši del celega predavanja pa je bil Staničev opis njegove hoje na Triglav (l. 1808). Stanič, tedaj farni administrator v Idrijski dolini na Goriškem, podal se je čez Bačo v Bohinj; a ker je bilo vreme neugodno in ga je noga malo bolela, napotil se je peš čez Ljubelj v Celovec, se svojemu pokrovitelju, škofjskemu vikarju grafu Hohenwartu poklonil, in se je ravno tako peš čez Zelenico vrnil. Iz Srednje vasi krenil je je potem z voditeljem Kosom čez Belo polje proti Triglavu, na čegar vrh je srečno dospel, da-si mu je Kos močno odgovarjal. Pri tej priliki omenja Stanič tudi, da se mu je pot na Triglav nevarnejši zdel nego na katero li goro, ki jih je bil dotle obhodil. Kakor običajno, sprejel je veličastni kralj Julskih Alp tudi njega černo ter se zavi v gost meglen plašč. Po ravno isti poti vrnila sta se potem z voditeljem proti bohinjski dolini. Zdaj se je pričelo botanje za plačilo; Kos je zahteval najprej 6, potem 8 gold., Stanič mu je ponujal 3, potem 4 gold.; naposled vzel je Kos, pravi tipus vmanzanega vodnika, ki bi vse rad izmolzel iz potnika, 3 gold., za ostali denar pa je unesol Staničevo merilno mizo z vizirjem v zastavo. Naš potnik pustil je potem v bistriskem farovžu še 2 gold. in je dobil pozneje enkrat svoj instrument ves polomljen nazaj. Dotični manuskript Staničev (nemški pisan) shranja muzejalna biblioteka. Stil je po vsem jasen, jedernat in dovtipen, osobito pa karakterističen za Staničeve zares prosvetlene nazore, razvede v par vpletelih, dobro osoljenih opazkah razodeva. Več o Staniči misli gosp. Dežman baje objaviti v letošnjem „Časopisu planinskega društva“. Konečno omenjal je gosp. govornik tudi Staničevih pesnij in je prebral par posebno mičnih kitic iz njih. Tudi prej je gosp. predsednik Dežman uže večkrat razpravljaj zanimive snovi, n. pr. bajeslovje po naših Alpah, o Ajdovskem Gradcu, o Pentingerjevih potopisnih tablah, o povšjem lovu na Kranjskem itd.

— (Prodajalci premóga) se čisto nič ne brigajo za ukaze gospóske, kajti dasiravno je mestni zbor prepovedal vpitje po ulicah, kričijo od ranega jutra do pozne noči po vseh ulicah in cestah. Mestna policija sicer vsacega, katerega pri-

vpitji zasači, ostro kaznuje, a vendar to ne pomaga mnogo. Radovedni smo, kedaj se bodo prodajalci premóga naveličali vpiti?

— (Ubegli nevarni blaznenec) Anton Pavšek, 28letni postopač, ki je meseca januarija 1884. v Kamniku požgal lopo in bil 26. marcija t. l. odgonskim potom iz Kamnika v Ljubljano priveden in tukaj deželni bólnici kot blazen oddan, ušel je predvčerajšnjem iz blaznice. Ker je ubegli zaradi požiganja jako nevaren, bilo bi dobro istega prijeti in izročiti ljubljanskemu magistratu.

— (Ponarejen srebern goldinar) z letnico 1878, — a prav dobro ponarejenega, hotela je izdati ženska na železnici, ki pa ni vedela, kje ga je dobila, menjaje večji bankovec.

— (Ukradel) je večeraj neznan tat v kolizeji iz neke sobe sreberno vojaško remontoarko, ki ima na prikovru vrezano št. 2653/59.

— (Pretep.) Zadnje nedeljo so pili v gostilnici Frana Kunčiča v Gorenjih Gorjah kmetski fantje in možje — in kakor žalibog tolikrat, končal se je večer s kregom in pretepom. Posestnik Cene Jan popadel je kozarec in vroči cilindar razsvetilnico, pa je oboje treščil kmetskemu fantu Matevžu Žvanu v obličje. Steklo se je razletelo in kosci so prodrli napadenemu fantu v oči. Zdravnik je izjavil, da bode vsled tega ranjeni M. Žvan oslepil. Sam Bog zna, kedaj bodo nehali ti večni pretepi in poboji!

— (Požarna kronika.) V Šalki Vasi na Kočevskem je 30. marcija pogorel skedenj Pavla Hutterja. Ogenj je uničil vso krmo s poslopjem vred in provzročil blizu 1000 gold. škode. Posestnik je bil zavarovan za 800 gold. — Požarna straža kočevska, vaščani in žandarmerija so krepko gasili in posrečilo se jim je, ogenj zatreti, preden se je zamogel poprijeti bližnjih hiš. — Sodi se, da so zažgali otroci, ki so se igrali tik pogorelega skednja.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dunaj, 3. aprila. Poslaniška zbornica je večeraj pri špeciální debati o zakonu za žganje sprejela predlog vit. Groholskega, kateri je kot maksimum zahteval 55 mesto 45 hektolitrov. Vladni zastopnik je zastoj ugovarjal, da se ta predlog ne strinja s pogodbo, ki je bila sklenena z Ogersko. — Danes so se ostali paragrafi dotičnega zakona sprejeli brez preembe in potem je bila sprejeta cela postava v tretjem branji.

Prihodnja seja bode 25. aprila.

Budimpešta, 3. aprila. Zaprti anarhist Scheffler je obstal, da se je koncem oktobra udeležil tajne seje blizu Dunaja. Takrat sta bila Hlubek in Blöch od zarotnikov na smrt obsojena.

Massaiah, 1. aprila. Tú je razširjena govorica, da je Mahdi umrl.

Rim, 2. aprila. „Fanfulla“ poroča: Govori se, da bode kraljevi par po otvorenji turinske razstave odpotoval v Berlin na obisk cesarja. Potem se vrne kralj nazaj, kraljica pa odpotuje s prestolonaslednikom v Lizbono k svoji svakinji.

Kahira, 1. aprila. Iz Suakima se javi 1. aprila: Ogleduhi poročajo, da šotóri Osman Digma z mnogimi glavarji ašantskih rodov pri Tamaniebu in da se pripravlja napasti Angležem prijazne rodove. V pretekli noči približal se je Suakimu do jedne milje in naplenil zaloge krme. Mahmud Ali preganja sovražnika s 100 možmi.

Telegrafčno borzno poročilo

z dné 3. aprila.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	79.85
» » » srebri	80.85
Zlata renta	101.40
5% avstr. renta	95.40
Delnice národne banke	845.—
Kreditne delnice	324.90
London 10 lir sterling	121.35
Srebro	—
20 frankovec	9.61
Cekini c. kr.	5.68
100 drž. mark	59.30

Uradni glasnik

z dné 3. aprila.

Konkursi: Preklican je od dežel. sodnije ljub. konkurs na imenje Ant. Alviana, trgovca in posestnika v Cérknici.

Proglášen je od dež. sodnije ljub. Jan. Močnik, posestnik kmetije v Gor. Berniku št. 67, zapravljivcem; kurator mu je Janez Šimenc iz Gor. Bernika.

Eks. javne dražbe: Jedna lovška puška in lovška torba (43 gold.) krojaškega mojstra J. W. Strecker-ja v Ljubljani dné 21. aprila in 5. maja ob 10. uri dopol. v stanovanji. — Zemljišče Jan. Pogorelčeve iz Zamostea št. 3 (350 gold.) dné 30. aprila, 30. maja in 30. junija od 11. do 12. ure v Ribnici. — Zemljišče Marije Maroltove iz Sodražice (3495 gold.) dné 23. aprila, 23. maja in 23. junija od 11. do 12. ure v Ribnici. — Posestvo Jan. Oražmovo iz Postójine (1041 gold.) dné 2. maja, 3. junija in 4. julija od 10. do 12. ure v Postójini. — Posestvo Ant. Zupana iz Smokuč (1295 gld. 50 kr.) dné 16. aprila, 17. maja in 20. junija od 11. do 12. ure v Radovljici. — Posestvo Mih. Kljuna v Malem Brdu (2710 gold.) dné 3. maja od 11. do 12. ure v Senožecah (3. narok.)

Tujci.

Dné 1. aprila.

Pri Maliču: Mermod, trgovec iz St. Croix-a. — Schlessinger, Meisner, Dochuall in Prinz, trgovci z Dunaja. — Nusch, trgovec iz Gradca. — Kohnfelder, trgovec iz Trsta.

Pri Slonu: Laura in Herta Stouder, in Stöhr Marija, koncertantinjé iz Kodanja. — Kiefer, trgovec iz Schöpfenhaina. — Heymann, trgovec iz Berolina. — Fabiani, trgovec z Dunaja. — Hartmann, trgovec iz Gradca. — Broz, vinotržec iz Klanjca.

Umrlí so:

V bólnici:

Dné 31. marcija. Jarnej Bajec, delavec, 50 l., jetika. — Reza Vadnjav, soproga hiš. posest., 46 l., črevesni katár.

Dné 1. aprila. Valentin Homan, konjski mešetar, 68 l., vnetje pobóčine. — Adolf Jirsický, grebeničar v tovarni za gombaž, 26 l., jetika.

Tržne cene.

V Ljubljani 2. aprila: Hektoliter banaške pšenice velja 8 gld. 41 kr., domače 8 gld. 12 kr.; ječmen 4 gld. 87 kr.; reš 5 gld. 69 kr.; ajda 5 gld. 69 kr.; proso 5 gld. 69 kr.; turšica 5 gld. 20 kr.; oves 3 gld. 25 kr.; 100 kilogramov krompirja 2 gld. 67 kr.; leča hektol. po 9 gld., bob 9 gld., fižol 10 gld. — Goveja mast kilo po 1 gld. 6 kr., salo po 84 kr., špeh po 58 kr., prekajen po 72 kr., maslo (sirovo) 85 kr., jajce 2 kr.; liter mleka 8 kr., kilo govejega mesa 62 kr., telečjega 64 kr., svinjina 70 kr., drobniško po 40 kr. — Piške po 55 kr., golobi 18 kr.; 100 kilo sena 2 gld. 23 kr., slame 2 gld. 5 kr. Seženj trdih drv 7 gld. 20 kr.; mehkih 4 gld. 50 kr. — Vino, rudeče, 100 litrov (v skladišču), 24 gld., belo 20 gld.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
2. aprila	7. zjutraj	734.93	+ 2.4	bzv.	mgl.	
	2. pop.	732.63	+17.8	sz. sl.	js.	0.00
	9. zvečer	732.75	+10.8	jz. sl.	l. sv.	

V zalogi naši so izišle in je móči dobiti v naši knjigoprodajalnici naslednje knjige: Seneković Andrej, c. kr. profesor v Ljubljani, **Fizika** za nižje razrede srednjih šol. V berilo vtisnenih je 200 slik.

Knjiga, o kojoj se je kritika jednoglasno najpovoljnije izrazila, priporočena je tudi za samouk in velja v platno vezana 2 gld.

Latinsko-slovenski Slovník, izdelan po latinsko-nemškem J. A. Rožeka, 28 pol. 8°. Mehko vezan stane 2 gld. 50 kr.

Lapajne Ivan, Prvi pouk. Navod za poučevanje na najnižji stopinji národne šole. Cena 60 kr.

Habsburžani v deželi Kranjski. Slavnosten spis ob godovanji šeststoletnice od združitve kranjske zemlje z Avstrijo. Na svetlo dal kranjski deželni odbor. Spisal August Dimitz, poslovenil F. Cimperman. Cena mehko vezane knjige je 4 gld.

Schön-Anka, gorenjska povedka, spisal Alfred pl. Zett. Elegantno opremljena. Cena mehko vezani knjižici je 1 gld. 20 kr.

Knjige za mladino:

Pepelka, Snegulčica, Trnjeva rožica. Tri krasne pravljice v zabavo in pouk ljube mladini. V četverki z mnogimi harv. podobami, vsaka po 50 kr. **Pravljice o: Pepelki, Rudeči kapici in Obutem mačku.** Tri knjižice v osmerki s mnogimi harv. podobami; cena vsaki knjižici je 25 kr. — **Dalje O deželi lenuhov, Snegulčici, Pritlikovcu (Palčku) in Robinzonu** po 15 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg.